

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. A.M.F. Meijer

AD/CC

Telefoonnummer +31235145327

meijeramf@noord-holland.nl

1 | 6

Betreft: Bestuurlijke reactie op Managementletter 2019 van Publiek Belang Accountants

Verzenddatum

27 NOV. 2019

Kenmerk

1312572/1312606

Geachte leden,

Uw kenmerk

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u het volgende toe:

De Managementletter 2019 van Publiek Belang Accountants, inclusief onze bestuurlijke reactie.

Op 1 november jongstleden heeft Publiek Belang Accountants de Managementletter 2019 aan de provincie Noord-Holland (PNH) opgeleverd. In de Managementletter rapporteert de accountant over de interim-controle 2019 die met name gericht is op de administratieve processen, de IT-omgeving, de verbijzonderde interne controle en een aantal verslaggevingsaspecten. Bij de controle van de jaarrekening 2019 rapporteert de accountant aan Provinciale Staten over de uitkomsten van de jaarrekening.

Hoofdpijnen Managementletter 2019

De algemene conclusie van de accountant luidt: Uw koers is goed, het tempo mogelijk te hoog. Er zijn geen belangrijke nieuwe tekortkomingen geconstateerd zodat de managementletter vooral het karakter heeft van een voortgangsrapportage op verslaggevingsvraagstukken uit 2018, bijvoorbeeld ten aanzien van verplichtingen, afschrijvingstermijnen en subsidieasten.

In de Managementletter komen positieve zaken naar voren en zaken die verdere aandacht vragen. Op hoofdpijnen constateert de accountant een constructieve samenwerking, bereidheid en inzicht om accountant te faciliteren en deskundigheid en ervaring op verschillende vakgebieden.

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

Kvk-nummer 34362354

Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

De accountant adresseert dat de verbeteracties veelomvattend zijn en dat het tijd vraagt om deze acties uit te voeren. Aandacht wordt gevraagd voor het bepalen van de ambitie en het gewenste tempo hierin.

Bestuurlijke reactie

Wij herkennen ons in het geschetste beeld van de managementletter 2019. Wij waarderen de constatering dat de samenwerking als proactief en constructief wordt ervaren. Vanuit het verbeterprogramma financiële hygiëne is een groot aantal acties geformuleerd om de financiële beheersing te verbeteren en de knelpunten die zich voordeden in het jaarrekeningtraject 2018 te voorkomen.

Daarnaast wordt veel energie gestoken in de herimplementatie van ons financiële systeem. In de programmatische aanpak geven wij prioriteit aan de herimplementatie van SAP per 1 januari 2020, het oplossen van issues in het jaarrekeningtraject 2019, de uitvoering van verbijzonderde interne controles, de tussentijdse afsluiting en het voeren van budgethoudergesprekken. Andere elementen zoals het beschrijven en borgen van processen en verduidelijking van rollen zijn wel opgestart maar hebben een langere doorlooptijd.

Ten aanzien van de trajecten die met prioriteit zijn opgestart is ook (extra) tijdelijke personele capaciteit aangetrokken om de incidentele werklast te verminderen. Tegelijkertijd is in de financiële kolom een aantal vacatures (financieel adviseurs, financieel beheer, fiscalisten) ingevuld zodat ook structureel gewerkt gaat worden met een kwantitatief en kwalitatief voldoende personele invulling.

Het ambitieniveau ligt hoog. Het tempo van de acties wordt bepaald met aandacht voor wat de organisatie aankan en wat voor borging noodzakelijk is. Om deze reden wordt zoveel mogelijk capaciteit bijgeschakeld om tijdig de doelstellingen te realiseren.

Ontwikkeling in de controle-aanpak

Vanuit eerdere accountantscontroles en de publicaties vanuit de AFM en ook vanuit deze Managementletter 2019 wordt duidelijk dat de eisen rondom accountantscontrole en rechtmatigheid verscherpt zijn. De door de accountant gehanteerde controleaanpak ligt in lijn met de aanpak van voorgaand boekjaar. De accountant hanteert een gegevensgerichte controleaanpak, omdat op dit moment de randvoorwaarden voor een systeemgerichte benadering nog onvoldoende door de provincie zijn ingevuld.

Binnen deze aanpak steunt de accountant vrijwel uitsluitend op de werkzaamheden in het kader van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) die sinds augustus 2018 vanuit Concerncontrol worden uitgevoerd en die nu een (noodgedwongen) gegevensgerichte opzet kent. Voor de risico-dossiers van voorgaand jaar wordt nu een afzonderlijke controleaanpak gehanteerd. De omvang van de steekproeven is hierdoor licht afgenomen maar is nog steeds aanzienlijk. Wij hebben inmiddels capaciteit bijgeschakeld om dit tijdig (voorafgaande aan de jaarrekeningcontrole 2019) tot een goed einde te brengen.

Reacties op de follow up 2018:

We herkennen de bevindingen van Publiek Belang rond de follow up van de bevindingen uit de Management Letter 2018. De geschetste beelden komen overeen met onze eigen zienswijze. Gezien de relevantie van het onderwerp in relatie tot de controleaanpak van de accountant zoomen we in op de beheersing van de ICT:

Betrouwbaarheid ICT-omgeving

Met betrekking tot de door Publiek Belang geconstateerde bevindingen over de opvolging in de beheersing van de IT-omgeving constateren we dat voortgang op dit vlak aandacht verdient. Doordat de aanbevelingen die betrekking hebben op de IT general controls nog niet geheel zijn opgevolgd is aan de randvoorwaarden die nodig zijn om de omslag te kunnen maken naar een systeemgerichte controle-aanpak nog niet voldaan.

Naast deze controls zijn ook applicationcontrols van belang. Deze hebben tot dusverre geen onderdeel uitgemaakt van de IT audit, en worden bij het uitwerken van de processen in kaart gebracht. De geconstateerde bevindingen geven een basis voor verdere invulling van onze controle op en regie over onze IT-omgeving.

Reacties op de aanbevelingen 2019:

In onderstaande tabel staan de reacties per aanbeveling aangegeven:

Aanbeveling Publiek Belang	Bestuurlijke reactie
Zorgvuldige planning van de jaarrekeningcontrole	Met de accountant is inmiddels afgestemd dat de controle start op 1 en 2 april 2019 met een quickscan door de accountant op de aangeleverde controledossiers. De inhoudelijke controle start op 14 april. Voorafgaand aan 1 april zijn circa 3 weken beschikbaar om intern de kwaliteit van de opgeleverde balansdossiers en overige documentatie te controleren. Bij de planning van de jaarrekening wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de planning van de conversie van het financiële systeem.
Tijdige afronding van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	De uitvoering van de interne controles heeft in 2018 voor het eerst op gestructureerde wijze plaatsgevonden. In september 2019 waren de controles voor het 1^e en 2^e kwartaal 2019 voor een belangrijk deel opgeleverd. Daarmee is weer een belangrijke verbetering ten opzichte van het vorige jaar gerealiseerd. Tegelijkertijd is de druk hoog om alle interne controledossiers voor het 3^e en 4^e kwartaal tijdig op te leveren. Er is inmiddels initiatief genomen om extra capaciteit bij te schakelen.

	Ook is de eerste stap gezet in het decentraliseren van de IC functie. Het vraagt een zorgvuldige begeleiding om tot een warme overdracht te komen. Wij ondersteunen de suggestie om de interne controles naar de stand van de VIC controle in december 2019 / januari 2020 met de accountant af te wikkelen.
Verdeelsleutels investeringen-onderhoud	Intern wordt gewerkt aan het vereenvoudigen van de administratie rondom gecombineerde projecten met verschillende dekkingsbronnen (nieuwe investeringen, vervanging, onderhoud). Onderdeel hiervan is de te hanteren verdeelsleutel. Met de accountant is overeenstemming dat hiervoor de zogenaamde SSK raming wordt gebruikt, op basis waarvan ook het uitvoeringskrediet en -budget wordt aangevraagd. Van belang hierbij is dat er een duidelijke splitsing is gemaakt naar dekkingsbron. De methodiek wordt op dit moment verder uitgewerkt en daarna geïmplementeerd.
Conversieplan	De conversie van het nieuwe financiële pakket is een belangrijke randvoorwaarde in het verbeteren (en vereenvoudigen) van de informatievoorziening. De planning van de conversie wordt afgestemd in samenhang met de planning van de totstandkoming van de jaarrekening. Met de accountant is het conversieplan besproken en zijn ten aanzien van de accountantscontrole 2019/2020 vooralsnog geen knelpunten onderkend.
Waardering van gronden	De waardering van gronden is een belangrijk issue in de financiële positie van de provincie en de jaarrekeningcontrole 2019. Ten aanzien van de ondergrond van wegen wordt de beantwoording van de commissie BBV afgewacht. De provincie Noord-Holland heeft een sterke voorkeur om de huidige methodiek van activeren van grond als onderdeel van de weg te blijven handhaven en zoekt zonodig met andere provincies hierover landelijke afstemming. Ten aanzien van de NNN gronden spitst de discussie zich toe op bestaande gronden en de nog te verwerven gronden zoals bijvoorbeeld in de Oostelijke Vechtplassen. Het heeft onze voorkeur om deze gronden af te waarderen naar natuurwaarde zodat er geen financiële risico's in de jaarrekening optreden bij toekomstige vervreemding van gronden bijvoorbeeld bij overdracht aan een natuurbeheerorganisatie. In de komende

	maand voeren wij hiervoor een nadere analyse uit en maken we verdere afspraken met de accountant. Om te borgen dat de toetsing plaatsvindt op het voornemen van verkoop wordt deze toets als beheersmaatregel binnen het proces opgenomen.
Financiële verordening	De financiële verordening is inmiddels ter besluitvorming aangeboden aan Provinciale Staten. Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2018 is in het voorjaar een uitvoeringstoets uitgevoerd op de toen geldende verordening. Ook voor 2019 zal dit worden uitgevoerd op basis van de nieuwe verordening.
Overhead	Op dit moment wordt gewerkt aan een uitgangspuntennotitie overhead. Deze notitie wordt na vaststelling het uitgangspunt voor de komende 4 jaar zodat helderheid ontstaat in de wijze waarop de provincie Noord-Holland de overhead toerekent. Daarin wordt de toerekening van bestuursadviseurs en bestuursondersteuners meegenomen.
Administratievoering	Wij onderkennen dat in de achterliggende periode de bankmutaties niet altijd direct (dagelijks) zijn verwerkt. Wel is periodiek vastgesteld of de banksaldi aansluiten met de financiële administratie. Wij hebben het proces op dit punt inmiddels aangescherpt.
Bijdragen Openbaar Vervoer	De openbaar vervoer concessies in Noord-Holland zijn in 2018 opnieuw verleend. In de nieuwe concessies zijn afspraken gemaakt over de op te leveren controleverklaring waarin onder andere de reizigerskilometers zijn opgenomen, waarbij getoetst wordt aan de subsidiebeschikking. De controle van het meer- en minderwerk is nog een punt van aandacht. Inmiddels zijn de controleverklaringen over 2018 ontvangen. De controleverklaringen over het jaar 2019 dienen op 1 april 2020 opgeleverd te worden, zodat deze ook betrokken kunnen worden bij de jaarrekeningcontrole 2019 van de provincie. Ter borging wordt de controle op de door de vervoerder opgestelde verantwoordingen als beheersmaatregel binnen het proces opgenomen. Dit geldt ook voor de controle op de afrekeningen. (onder andere meer- en minderwerk)

Wij vertrouwen erop u met deze brief inzicht te hebben gegeven hoe wij met de opmerkingen van de accountant zullen omgaan.

De follow up wordt via de auditopvolgingslijst uitgevoerd. Bij de jaarrekening 2019 (2e kwartaal 2020) rapporteert de accountant over de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole 2019.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n)

Managementletter 2019 van Publiek Belang Accountants